

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/97/2016
Identifikačné číslo spisu:	1407230147
Dátum vydania rozhodnutia:	23.03.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1407230147.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. J., bývajúceho v Z., zastúpeného splnomocnenkyňou Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o., so sídlom v Bratislave, Prievozská 4/B, proti žalovanej Richter Rasen Slovakia, s. r. o., so sídlom v Závode 154, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a iné, vedenom Okresným súdom Malacky pod sp. zn. 6C/180/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. apríla 2015 sp. zn. 9Co 572/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Malacky (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež len „nižšie súdy“) z 26. júna 2012 č. k. 6C 180/2008-288. Potvrdenie rozsudku, ktorým prvoinštančný súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru (ďalej tiež len „okamžité skončenie“) a nároky žalobcu na náhradu mzdy vylúčil na samostatné konanie, odôvodnil vecnou správnosťou rozsudku súdu prvej inštancie, keď najmä považoval za dostatočne podložené i odôvodnené jeho závery o závažnom porušení pracovnej disciplíny žalobcom aj o dostatočnom (nezameniteľnom) skutkovom vymedzení všetkých troch skutkov, použitých žalovanou za základ okamžitého skončenia (v písomnom okamžitom skončení), dôvodnými neboli ani námietky týkajúce sa formálnych nedostatkov listín predkladaných v konaní žalovanou a z doplnenia dokazovania v odvolacom konaní vyplynula neexistencia odborovej organizácie ani inej formy zástupcu zamestnancov v rozhodnom čase a takto aj nedostatok povinnosti okamžité skončenie prerokovať.

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol zrušenie rozsudkov oboch nižších súdov s vrátením veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Dovolanie odôvodnil odňatím mu možnosti konať pred súdom a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 237 ods. 1 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení

neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Rozsudok odvolacieho súdu považuje za nedostatočne odôvodnený najmä v časti nevyporiadania sa ním s otázkou existencie (pravosti) dvoch čiastočne sa líšiacich pracovných zmlúv (jednej predloženej žalobcom a druhej žalovanou), s otázkou možnosti skončenia so žalobcom pracovného pomeru strážnika (ktorú pracovnú pozíciu žalobca nemal v pracovnej - tu rozumej ním predloženej - zmluve) a napokon i s otázkou možnosti hodnotenia jeho konania za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Nesprávne právne posúdenie podľa dovolateľa taktiež súvisí s vyhodnotením možnosti použitia § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, namietalo sa tiež dovolaním.

3. Žalovaná dovolací návrh nepodala.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas aj naň oprávnenou osobou dospel k záveru, že dovolanie žalobcu smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný nie je.

6. Dovolaním šlo podľa úpravy procesného práva, platnej v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). O. s. p. upravoval prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach §§ 237 a 238.

7. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (odsek 1); proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky (odsek 3).

8. Dovolaním žalobcu tu nie je napádaný zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale rozsudok potvrdzujúci. Najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval a preto ani nemohol vysloviť záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť. Rozsudok odvolacieho súdu napokon nemá ani znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v ust. § 238 ods. 3 O. s. p. Dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

9. Dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovolaním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv.

zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v práve citovanom ustanovení (resp. aj viacerých takýchto vád), ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade (vadám) skutočne došlo.

10. Dovolateľ vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia žiadnej z týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľa, podľa ktorej mal odvolací súd svojím postupom odňať účastníkovi konania v tejto veci (dovolateľovi) možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

12. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, priznávaných mu či už v rámci O. s. p. alebo inými predpismi procesného práva. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a dôsledkom takéhoto jeho postupu bolo nerešpektovanie niektorého procesného práva účastníka alebo aj viacerých takýchto práv [pri vyjdení z rozhodnej úpravy v tejto veci podľa § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.) a na doručenie rozsudku do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)].

13. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

14. Pri vyjdení z práve odcitovaného stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednáwanej veci nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

15. Povinnosť riadne odôvodniť súdne rozhodnutie neznamena povinnosť vysporiadania sa súdu s každým argumentom účastníka konania (dnes strany sporu), keď za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie ustálená rozhodovacia prax najvyšších tuzemských súdnych autorít (Ústavný súd Slovenskej republiky a najvyšší súd) považuje len nedostatok špecifickej odpovede na taký argument, ktorý je právne významným. Pri nazeraní na problém kvality odôvodnenia napádaného rozsudku

odvolacieho súdu (predstavujúceho obraznú vstupnú bránu k dovolaním požadovanému zrušeniu rozsudkov oboch nižších súdov) aj z tohto uhla pohľadu samozrejme nemohlo byť bez významu, že otázka pravosti tej-ktorej z dvoch predložených pracovných zmlúv mala význam len v prípade spochybňovania vzniku pracovného pomeru a času, kedy k nemu došlo (z čoho prvé predmetom sporu nebolo a druhé bolo pre posudzovanie platnosti okamžitého skončenia podružným) a otázka dojednaní za súčasť pracovnej náplne žalobcu i pracovnej pozície strážnika síce nebola celkom bez významu, v tejto súvislosti však nešlo opomenúť, že jeden z troch skutkov žalobcu zakladajúcich podľa žalovanej závažné porušenie pracovnej disciplíny odôvodňujúce okamžité skončenie (zmocnenie sa originálu dohody o skončení pracovného pomeru žalobcu a žalovanej a zničenie takejto listiny) s výkonom takejto pracovnej pozície priamo nesúviselo a podľa oboch nižších súdov bolo by pre okamžité skončenie postačujúcim.

16. Dovolateľ tak nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd (tu primárne odvolací) neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

17. K námietke, že postup súdu v procese obstarávania si ním skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že pri neúplnosti ani nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (tu por. R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 alebo 7 Cdo 38/2012). Ak a j k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

18. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.) a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (tu opäť por. R 37/1993 a R 125/1999).

19. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je v zmysle § 237 O. s. p. vadou konania. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá (v tejto súv. por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

20. Hoci dovolateľ namietal tiež nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) odvolacím i prvoinštančným súdom, to (samo osebe) prípustnosť dovolania nezakladá a dovolací súd by mal možnosť tu uvádzanou námietkou sa zaoberať len vtedy, ak by dovolanie bolo prípustné (čo ale nie je tento prípad).

21. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu nebolo prípustné podľa § 238 O. s. p., nebola preukázaná dovolaním tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu.

22. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zavinil neprípustným dovolaním žalobcu, jeho procesnej súperke (žalovanej) však v takomto konaní preukázateľne žiadne

trovy (majúce sa nahradiť) nevznikli. Najvyšší súd pritom už vo viacerých svojich rozhodnutiach poukázal na to, že dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce 1. rozhodnutie súdu končiaceho konanie o nároku na náhradu a 2. následné rozhodnutie zamestnanca súdu prvej inštancie o výške náhrady, resp. aj o platobnom mieste (§ 262 ods. 1 a 2 a § 263 ods. 1 C. s. p.) má zmysel len v prípade vzniku trov konania strane v konaní úspešnej alebo nenesúcej vinu na zastavení konania, o taký prípad tu ale nešlo (v tejto súv. por. napr. uznesenie najvyššieho súdu z 25. augusta 2016 sp. zn. 6 Cdo 23/2016).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.